

KRATKI SADRŽAJ

1.	UVOD	19
2.	KLINIČKA SLIKA	27
2.1	Simptomi depresivnosti	30
2.2	Depresivni sindromi	45
2.3	Klasifikacija depresivnih poremećaja	48
2.4	Simptomatologija s obzirom na spol i dob djeteta	64
3.	ETIOLOGIJA	77
3.1	Biološke teorije depresije	80
3.2	Psihoanalitičke teorije	89
3.3	Bihevioralne teorije	93
3.4	Kognitivne teorije	95
3.5	Integrativni pristupi	102
4.	RIZIČNI I ZAŠTITNI FAKTORI	109
4.1	Osobni faktori	117
4.2	Okolinski faktori	135
5.	PSIHOLOŠKA PROCJENA I DIJAGNOSTIKA	163
5.1	Procjena rizika samoozljeđivanja i suicida	166
5.2	Procjena djetetove ugroženosti	167
5.3	Procjena simptoma depresivnosti	168
5.4	Diferencijalna dijagnostika	177
5.5	Procjena rizičnih i zaštitnih faktora	178
5.6	Procjena uvjeta za planiranje tretmana	180
6.	DIFERENCIJALNA DIJAGNOSTIKA I KOMORBIDNOST	187
6.1	Depresivnost i tugovanje	189
6.2	Depresivnost i suicidalnost	199

6.3	Depresivnost i anksioznost	209	
6.4	Depresivnost i posttraumatski stresni poremećaj	215	
6.5	Depresivnost i poremećaji hranjenja	220	
6.6	Depresivnost i poremećaji u ponašanju	223	
6.7	Depresivnost i deficit pažnje / hiperaktivni poremećaj	227	
6.8	Depresivnost i zlouporaba psihoaktivnih tvari	229	
7.	PSIHOLOŠKE INTERVENCIJE I TRETMANI	237	
7.1	Specifičnost tretmana depresivne djece i adolescenata	238	
7.2	Faze psihološkog tretmana	244	
7.3	Terapijski pristupi u tretmanu depresivnosti	246	
7.4	Neke psihološke tehnike i metode koje se koriste u tretmanu depresivnosti	257	

SADRŽAJ

KRATKI SADRŽAJ	5
SADRŽAJ	7
KVIZ: ŠTO JE DEPRESIVNOST?	13
1. UVOD	19
1 Depresivnost je...	20
2. KLINIČKA SLIKA	27
2.1 Simptomi depresivnosti	30
2.1.1 Emocionalni simptomi	31
2.1.2 Tjelesni simptomi	34
2.1.3 Kognitivni simptomi	35
2 Sindrom pervazivnog odbijanja	38
3 Depresivni realizam	40
2.1.4 Bihevioralni simptomi	41
2.2 Depresivni sindromi	45
2.3 Klasifikacija depresivnih poremećaja	48
2.3.1 Veliki depresivni poremećaj	53
2.3.2 Distimični poremećaj	55
2.3.3 Bipolarni poremećaj	57
4 Depresija u svijetu slavnih	60
2.3.4 Poremećaj prilagodbe s depresivnim raspoloženjem	61
2.3.5 Kritički osvrt na kategorijski pristup	62
2.4 Simptomatologija s obzirom na spol i dob djeteta	64
2.4.1 Od rođenja do kraja predškolske dobi	66
5 Anaklitička depresija	66
6 Depresivni simptomi uslijed separacijskog stresa	67
2.4.2 Kasno djetinjstvo i pretpubertet	68

	7	<i>Maskirana depresija – ekvivalenti depresije</i>	69
2.4.3		Pubertet i adolescencija	70
	8	<i>Dva osnovna obilježja depresivnosti u adolescenciji</i>	71
		Sažetak	75
		Prijedlozi za čitanje	76
3.		ETIOLOGIJA	77
3.1		Biološke teorije depresije	80
3.1.1		Genetičke teorije	80
3.1.2		Biokemijske teorije	83
3.1.3		Neurofiziološke teorije	85
3.2.		Psihoanalitičke teorije depresije	89
3.2.1		Freudova teorija ljutnje	90
3.2.2		Teorija niskog samopoštovanja Edwarda Bibringa	90
3.2.3		Teorija privrženosti i autonomije Sidneya Blatta	90
3.3		Biheviornalne teorije	93
3.3.1		Teorija socijalnih vještina Petera Lewinsohna	93
3.3.2		Teorija samokontrole Lynn Rehm	94
3.4		Kognitivne teorije	95
3.4.1		Kognitivna teorija Aarona Becka	95
3.4.2		Teorija naučene bespomoćnosti Martina Seligmana	99
3.4.3		Atribucijska teorija bespomoćnosti	100
3.4.4		Teorija beznadnosti	100
3.5		Integrativni pristupi	102
3.5.1		Dijateza stres model	102
3.5.2		Model ekološke integracije	104
		Sažetak	106
		Prijedlozi za čitanje	107
4.		RIZIČNI I ZAŠTITNI FAKTORI	109
	9	<i>Empirijski nalazi o djelovanju rizičnih i zaštitnih faktora u razvoju psihopatologije</i>	116
4.1		Osobni faktori	117
4.1.1		Genetski faktori	117
4.1.2		Pre- i perinatalni problemi	118
4.1.3		Temperament	121
4.1.4		Samopoimanje	123

4.1.5	Lokus kontrole	126	
4.1.6	Atribucijski stil	127	
	[10] <i>Depresivni atribucijski stil</i>	128	
4.1.7	Socijalne vještine	128	
	[11] <i>Susan Harter: Model psihosocijalnih antecedenti depresije u djece i adolescenata</i>	130	
4.1.8	Strategije suočavanja sa stresom i mehanizmi obrane	131	
4.2	Okolinski faktori	135	
4.2.1	Obiteljski kontekst	139	
4.2.2	Emocionalna privrženost (attachment)	144	
	[12] <i>Tri oblika privrženosti</i>	144	
4.2.3	Rani gubici i separacije	147	
4.2.4	Psihološki problemi u obitelji	148	
4.2.5	Zlostavljanje i zanemarivanje djece i adolescenata	151	
4.2.6	Tjelesne bolesti djeteta	154	
4.2.7	Školski neuspjeh	157	
4.2.8	Događaji katastrofe / Rat	158	
	[13] <i>Djeca svjedoci rata 10 godina kasnije</i>	160	
	Sažetak	161	
	Prijedlozi za čitanje	162	
5.	PSIHOLOŠKA PROCJENA I DIJAGNOSTIKA	163	
5.1	Procjena rizika samoozljeđivanja i suicida	166	
5.2	Procjena djetetove ugroženosti	167	
	[14] <i>Smjernice za intervju sa suicidalnim djetetom ili adolescentom</i>	167	
5.3	Procjena simptoma depresivnosti	168	
	[15] <i>Smjernice za procjenu kliničke značajnosti simptoma depresivnosti u djece i adolescenata</i>	170	
5.3.1	Skale za procjenu depresivnosti	170	
5.3.2	Intervjui za procjenu depresivnosti	175	
	[16] <i>Smjernice za intervju s roditeljima depresivnog djeteta ili adolescenta (SDD-R)</i>	175	
5.4	Diferencijalna dijagnostika	177	
5.5	Procjena rizičnih i zaštitnih faktora	178	
5.6	Procjena uvjeta za planiranje tretmana	180	
	<i>Prikaz slučaja 1 – Psihološka procjena i planiranje tretmana</i>	182	
	Sažetak	185	
	Prijedlozi za čitanje	185	

6.	DIFERENCIJALNA DIJAGNOSTIKA I KOMORBIDNOST	187
	[17] Komorbidnost	189
6.1	Depresivnost i tugovanje	192
	[18] Najčešći znaci kompliciranog tugovanja	196
6.2	Depresivnost i suicidalnost	199
	[19] Faktori rizika i znaci upozorenja za suicidalne pokušaje	202
	Prikaz slučaja 2 – Depresivnost i samoozljeđivanje	205
	Prikaz slučaja 3 – Reakcije na gubitak i suicidalnost	206
6.3	Depresivnost i anksioznost	209
6.4	Depresivnost i posttraumatski stresni poremećaj	215
6.5	Depresivnost i poremećaji hranjenja	220
6.6	Depresivnost i poremećaji u ponašanju	223
6.7	Depresivnost i deficit pažnje / hiperaktivni poremećaj	227
6.8	Depresivnost i zlouporaba psihoaktivnih tvari	229
	[20] Najčešća pogrešna vjerovanja mladih ovisnika	232
	Sažetak	234
	Prijedlozi za čitanje	234
7.	PSIHOLOŠKE INTERVENCIJE I TRETMANI	237
7.1	Specifičnost tretmana depresivne djece i adolescenata	238
	[21] Faktori koje treba uzeti u obzir prilikom planiranja tretmana	238
7.1.1	Osobni i okolinski faktori koji utječu na tretman	239
7.1.2	Terapija suicidalnog depresivnog djeteta	242
7.1.3	Terapijski rad s tugujućim djetetom	243
7.2	Faze psihološkog tretmana	244
7.3	Terapijski pristupi u tretmanu depresivnosti	246
7.3.1	Farmakoterapija	248
7.3.2	Psihodinamska terapija	250
	Prikaz slučaja 4 – Kratkotrajna psihodinamska terapija	252
7.3.3	Interpersonalna terapija	253
7.3.4	Kognitivno-bihevioralna terapija	254
7.4	Neke psihološke tehnike i metode koje se koriste u tretmanu depresivnosti	257
7.4.1	Psihoedukacija	257
7.4.2	Trening samokontrole	259
7.4.3	Samomotrenje	259

7.4.4	Kognitivno restrukturiranje	263
	<i>Prikaz slučaja 5 – Kognitivne distorzije: katastrofiziranje</i>	263
	22 Uvodna vježba za identifikaciju automatskih misli	265
	<i>Prikaz slučaja 6 – Tehnika dvostrukog standarda</i>	267
7.4.5	Intervencije usmjerene na ponašanje	268
	23 Djeca korisnici računala sklonija su depresijama	270
7.4.6	Intervencije usmjerene na obitelj	271
	24 Da li uključiti roditelje u terapiju depresivnog djeteta i adolescenta	275
7.4.7	Intervencije u školi	276
	Sažetak	278
	Prijedlozi za čitanje	279
	POPIS LITERATURE	281
	KAZALO AUTORA	295
	KAZALO POJMOVA	299
	POPIS ILUSTRACIJA	305
	Popis slika	305
	Popis tablica	305
	Popis okvira	306
	Popis prikaza slučaja	306
	POPIS WEB ADRESA O DEPRESIVNOSTI	307